

dr. Milassin Ágnes¹, dr. Iványi-Bajkó Katalin^{1,2}, dr. Eörsi Dániel^{1,3}

1. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, Budapest
2. Gondozási Központ Szentendre, Iskola-egészségügyi Szolgálat, Szentendre
3. Semmelweis Egyetem, Doktori Iskola, Mentális Egészségtudományok Tagozat, Budapest

BEVEZETÉS

Magyarországon a vastagbélrák népegészségügyi szempontból jelentős terhet ró az ellátórendszerre és a második leggyakoribb halálok a daganatos betegségek között az országban. Az országos szűrőprogramban a részvételi arány nem éri el az ajánlott 45%-os minimum célértéket.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat (MMSz) Naszlady Attila Egészségfejlesztési Programja (NAEP) 2023 óta segíti a Felzárkózó Települések közül 35 község egészségügyi helyzetének javítását (1. ábra). A **nővérasszisztált telemedicinális ellátás** során nagy hangsúlyt fektetnek a **megelőzésre** és a **szűrővizsgálatokra**. A NAEP kolorektális szűrőprogramja a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK) vastagbélrák-szűrés alapjaira épül, figyelembe véve a helyi jellegzetességeket.

CÉLKITŰZÉSEK

A széketvér meghatározása a MMSZ Orvosi Laboratóriumában alkalmanként két mintából történik immunkromatográfiás módszerrel 2025. december 1. óta. A 2026. március 06-ig elrendelt vizsgálatok kerültek elemzésre a kimenetel mint végpont vonatkozásában.

A NAEP széketvér meghatározása során minden a vastagbélrák szűrés célcsoportjába tartozó, valamint anamnesztikus alarm tünettel bíró betegnek felajánlják a széketvér vizsgálatot telerendelés keretében.

MÓDSZEREK

Leíró statisztika készült. A vizsgált paraméterek: a vizsgálat megtörtént-e, a leletközlés megtörtént-e korcsoport, nem és a vizsgálat célja (szűrés vagy kivizsgálás) szerint.

EREDMÉNYEK

Az elemzett időszakban összesen 70 betegnél került széketvér vizsgálat elrendelésre (52 férfi, 18 nő, átlag életkor: 55,8 év (24-74 év). 2026.05.09-ig 49 esetben (70%) készült el a laboridiagnosztikai eredmény. Szűrés indikációban nem negatív eredmény 13 esetben (26,6%) igazolódott (Táblázat 1.).

A vizsgálat kérése és a minta leadása között átlagosan 16,7 (4-90) nap telt el. A minták feldolgozása a leadást követő napon történt. Az eredmény közlése a beteggel telerendelés keretén belül 33 esetben történt eddig meg (legalább 1x pozitív eredmény esetében 18/19 esetben), átlagosan 18,7 (6-48) nappal a minta leadását követően. 15 beteg elfogadta a kivizsgálást, közülük 3-nál megtörtént az endoszkópia, 1 esetben rectum polyp, 1 esetben belső aranyeresség igazolódott, 1 esetben negatív lett. 3 beteg még gondolkodik a kivizsgálás folytatásán.

1. ábra. Felzárkózó települések Magyarország térképén jelölve. 5 régió: Nyírkáta, Szalonna, Litke, Zalakomár, Hircs

KÖVETKEZTETÉS

Eredményeink alapján a beválasztott betegek 70%-a adta le a széketvér mintát. Szűrés jelleggel végzett indikációban nem negatív széketvér eredmény 33%-ban igazolódott. Mind a részvételi arány, mind a nem negatív széketvér eredmények aránya meghaladják az országos vastagbélrák-szűrés program korábbi eredményeit. Az eltérések vélhetően annak köszönhetőek, hogy a program sajátosságainak, különösen az integrált egészségügyi szociális munkának köszönhetően a korábban az országos szűrőprogramba nehezen bevonható betegeket is el lehetett érni.

Balra: MEK jármű belülről. Fent: MEK jármű kívülről. MEK (Mozgó Egészségügyi Központ)

Indikáció	Eredmények (n=49)			Megkért vizsgálat (n=70)
	2x negatív	1x pozitív	2x pozitív	
Szűrés	24	9	3	53 (75,7%)
Vashiány	2	3	3	9 (12,9%)
Vashiányos vérszegénység	3	0	0	5 (7,1%)
Fogyás	0	1	0	2 (2,9%)
Alultápláltság	1	0	0	1 (1,4%)
Összesen	30 (61,2%)	13 (26,6%)	6 (12,2%)	

Táblázat 1. Széketvér vizsgálat eredményei